

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 114 stemmer (S, V, KF, SF, RV, FP, CD og DF) mod 4 (EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Tredje behandling af lovforslag nr. L 25: Forslag til lov om ændring af lov om anlæg af fast forbindelse over Øresund.

Af trafikministeren (Bjørn Westh).
(Fremsat 9/10 97. Første behandling 28/10 97. Betænkning 13/11 97. Anden behandling 21/11 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 106 stemmer (S, V, KF, SF, RV og CD) mod 11 (FP, EL og DF).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 56:

Forslag til folketingsbeslutning om Folketingets Ombudsmands beretning for året 1996.
(Fremsat 4/11 97 i betænkning fra Retsudvalget. Første behandling 20/11 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sættes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 111 stemmer (S, V, KF, SF, RV, EL og CD) mod 4 (FP); 2 (DF) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Folketingets Ombudsmand vil få meddelelse om denne beslutning.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Anden behandling af lovforslag nr. L 1: Forslag til finanslov for finansåret 1998.

Af finansministeren (Mogens Lykketoft).
(Fremsat 7/10 97. Første behandling 23/10 97. Betænkning 29/10 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Frank Aaen (EL):

Vi vil gerne bruge denne anden behandling til at redegøre for, hvordan status er i hvert fald set ud fra de informationer, vi har, i finanslovsforhandlingerne, for jeg synes, at Folketinget bør have klar besked om, i hvilken retning eventuelle forligsbestræbelser i øjeblikket går, efter at regeringen har afsluttet forhandlingerne med Enhedslisten, og det gjorde man, fordi man afviste vores ultimative krav om, at nu skulle der ikke komme flere stramninger for de arbejdsløse.

Regeringen insisterede simpelt hen på at komme igennem med lovforslag om nye stramninger over for de arbejdsløse, hvilket vi synes er fuldstændig uantageligt.

Det, vi afviste, var, at nyuddannede skal vente endnu længere tid, før de kan komme på normale dagpenge. Det, vi har afvist, er, at man allerede efter et halvt år kan kastes væk fra sit fagområde og ud på et eller andet tilfældigt

andet fagområde, og det er, at man skal kunne tvinges til at have op til fire timers daglig transporttid til arbejde, således at f.eks. en københavner skal kunne tvinges til at tage arbejde i Nakskov eller Odense eller Fredericia. Og det betyder jo bl.a., at en børnefamilie umuligt kan nå frem og tilbage og klare sit arbejde inden for en normal daginstitutionens åbningstid.

Alle de ting afviste vi, og vi afviste specielt, at der var brug for at give et nyt signal til landets arbejdsløse, der går ud på, at det er deres skyld, det er de arbejdsløses skyld, at de er uden arbejde, at ikke alle er i arbejde. Det var en af de ting vi sagde var fundamental for os, og som vi gjorde til en betingelse for videre forhandlinger med henblik på, at vi kunne undlade at stemme nej til finansloven.

Vi sagde også, at vi ønskede at få fjernet den ændring, der bebudede af børnetilskuddet, som bevirker, at børnefamilier kommer til at miste boligstøtte, og de kommer til at betale en højere takst i daginstitutionen. Og vi afviste et forslag om at lempe lejeværdien for de rigeste husejere.

Dette er nogle af de ting, hvor vi sagde: Hvis det ikke fjernes, er I sikre på Enhedslistens nej. Og regeringens svar til det var, at så var der ikke mere at forhandle om.

Når jeg tager ordet i dag, så er det selvfølgelig for at orientere om det, men også for at udtrykke stor forundring her fra talerstolen over, at SF fortsætter forhandlingen med regeringen, selv om de ikke har fået de her ting taget af bordet, det vil sige, at SF accepterer, at der gennemføres nye stramninger over for de arbejdsløse i forbindelse med den her finanslovs vedtagelse.

Desuden vil vi meget beklage, at regeringen og SF nu har bragt sig i en situation, hvor alle ændringsforslag, som skal gives til fornuftig side i Folketinget, skal godkendes af CD og hr. Jacob Haugaard, i stedet for at det var sammen med Enhedslisten. Vi synes faktisk helt ærligt, at tingene kunne tegne bedre, hvis det var Enhedslisten, man lavede ændringsforslagene med og ikke CD og hr. Jacob Haugaard; men også dér er der altså sket en forringelse.

Det beklager jeg så meget desto mere, som jeg er sikker på, at vi, SF og Enhedslisten, ved at stå sammen i finanslovforløbet kunne have presset regeringen til at sikre en forbedring af drikkevandet, sikre flere reelle job til de arbejdsløse, f.eks. ved at ansætte flere hjemmehjælpere til de ældre, sikre nye gennembrud for økologien, og på samme måde, som vi gjorde

sidste år, på forskellige områder at sikre små skridt i den rigtige retning.

Desværre har regeringen altså forskertset den mulighed, og desværre har SF accepteret, at det er sket.

Jes Lunde (SF):

Jeg er en lille smule overrasket over Enhedslisten handbulle. Jeg er helt med på, at Enhedslisten gerne vil have strammingerne over for de arbejdsløse ud. Det er et ønske, vi deler. Det arbejder vi på. Vi deltager i forhandlinger om det. Vi synes også, der i de forslag, der er lagt frem i L 23 fra regeringen, er nogle urimeligheder. Vi vil meget gerne arbejde for, at de stramninger, man har lagt op til over for dimittendsatsen, fjernes, og vi vil gerne bløde op på nogle af de andre ting, der er lagt ind her. Vi vil gerne arbejde for, at det, der kommer, er forbedringer for de arbejdsløse i stedet for forringelser. Så langt er vi faktisk enige.

Så har jeg forstået, at der har været et forhandlingsforløb mellem regeringen og Enhedslisten fredag eftermiddag, som er endt med, at man er gået fra hinanden, og at Enhedslisten dermed er ude af forhandlingerne. Det vil jeg gerne beklage. Jeg havde gerne set, at Enhedslisten havde holdt sig inde i de forhandlinger. SF er selvfølgelig interesseret i at have Enhedslisten som en samarbejdspartner i finanslovforhandlingerne, så vi er kede af, at Enhedslisten har valgt at gå ud af dem på et så tidligt stadium. Men det kan vi jo ikke vurdere.

Vi har forstået, at der er sket et sammenbrud mellem regeringen og Enhedslisten. Vi kan beklage det, men det er jo ikke noget, SF hverken har ansvar for eller har haft nogen form for mulighed for at påvirke. Derfor synes jeg ikke, SF kan bære nogen skyld for, at Enhedslisten er ude. Det er ikke os, der har ønsket, at Enhedslisten er ude. Tværtimod, vi havde ønsket, at Enhedslisten var blevet.

Det er ikke os, der er uenige med Enhedslisten i substansen, overhovedet ikke. I de forhandlinger, der har været hos arbejdsministeren, har vi været fuldstændig enige i Enhedslistens kritik af de stramninger, der er lagt op til på arbejdsmarkedsområdet, og jeg håber meget, at det så lykkes for os som det parti, der er blevet tilbage i forhandlingerne, at få flest mulige af stramninger væk i forhandlingsforløbet. Det vil vi gå efter.

Tilsvarende vil vi selvfølgelig gå efter at skabe forbedringer for de arbejdsløse, skabe for-

bedringer på uddannelsesområdet, for økologien, for det rene drikkevand og på ældreområdet. På alle de områder, som nu er i spil i forhandlingerne, vil vi gøre alt, hvad vi kan for at skaffe forbedringer.

Vi har ikke Enhedslisten inde i forhandlingerne til at bakke det op, men jeg håber, hr. Frank Aaen kan give mig tilsagn om, at vi har Enhedslisten med her i salen som et parti, der selvfølgelig vil bakke de forbedringer op, og det vil vi også bruge som en støtte i forhandlingerne.

Vi håber, vi kan komme så langt, at vi kan nå til enighed med regeringen om det. Om det lykkes, ved jeg ikke. Der er vi nok klogere om en lille uges tid.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Selvfølgelig kan SF være sikker på, at vi i salen stemmer for alt det, vi går ind for, men det er jo ikke nogen forhåndsgaranti. Da vi faktisk ikke ved, hvad SF og regeringen går og forhandler om, så kan vi jo ikke her sige, at vi stemmer for alle de forslag, som SF kommer igennem med. Det var jo sådan sidste år, at på nogle punkter var vi uenige, og der stemmer vi selvfølgelig imod i overensstemmelse med vores overbevisning, ligesom vi stemmer for, hvis vi er enige i det.

Men det, jeg synes er det kedelige, er, at vi var enige i de forhandlinger, vi havde med arbejdsministeren, om, at alle stramningerne skulle væk, men nu får vi her et resultat, hvor SF accepterer stramninger for de arbejdsløse. Det er jo dér, kæden hopper af. Det er, fordi SF i modsætning til Enhedslisten accepterer nye stramninger for de arbejdsløse. Det er derfor, vi ikke i dag har en fælles optræden. Og det beklager vi meget, for vi synes, vi kunne have været stærkere, og jeg er sikker på, at vi kunne have presset regeringen til for første gang at give det signal, at der ikke skulle komme nye stramninger for de arbejdsløse i forbindelse med denne her finanslov.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg er altså stadig væk meget forundret over hr. Frank Aaens stemmeføring. SF har ikke accepteret én eneste stramning over for de arbejdsløse, ikke én eneste, det er simpelt hen ikke rigtigt.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg skal beklage stemmeføringen; den kan nogle gange blive lidt højere end tilsigtet, fordi der er meget uro i salen. Men jeg skal prøve at holde den nede.

Hvis SF har fremført de samme krav, som Enhedslisten gjorde, nemlig kravet om, at der ikke måtte ske nogen stramninger, så vil jeg gerne spørge finansministeren, hvorfor SF så fik et andet svar end det, vi fik. For det er da meget underligt, at vi kort og klart fik at vide, at hvis vores ultimative krav var ikke flere stramninger, så var der ikke mere at snakke om.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Anden behandling af lovforslag nr. L 4: Forslag til lov om ændring af lov om fremme af byggeriets udvikling. (Ændring af formålsbestemmelse, rådets størrelse og sammensætning, ophævelse af repræsentantskabet).

Af boligministeren (Ole Løvig Simonsen). (Fremsat 8/10 97. Første behandling 28/10 97. Betænkning 13/11 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.